

موضوع: پیشنهادات کاربردی جهت ارتقای عملکرد حوزه‌های علمیه در مقابله با تهدیدات انشقاق آفرین و وحدت‌شکن

حضرت آیت‌الله اعرافی (مدظله العالی)

مدیر محترم حوزه های علمیه

سلام علیکم

با سلام و تحیت فراوان و با تجلیل از زحمات بی‌شائبه‌ی جنابعالی و مجموعه‌های تحت مدیریت حضرت‌تعالی در مسیر خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و ترویج معارف ناب اسلامی؛

همانطور که مستحضریده، یکی از تهدیدات جدی پیش روی وحدت ملی و انسجام نظام اسلامی در شرایط کنونی، تلاش عوامل نفوذی و برخی افراد ناآگاه یا مغرض برای ایجاد شکاف و انشقاق بین بدنه‌ی مردم و نظام جمهوری اسلامی است. این تلاش‌ها که عمدتاً با ابزارهای رسانه‌ای، شایعه‌پراکنی و تحریفات هدفمند صورت می‌پذیرد، نیازمند هوشیاری و اقدامات پیشگیرانه‌ی هوشمندانه و مؤثر است.

در این راستا، حوزه‌های مقدس علمیه به عنوان پدران معنوی امت اسلامی و مراجع فکری و هدایتگری جامعه، از جایگاه بی‌بدیلی برخوردارند و انتظار می‌رود نقش محوری و پیش‌تازانه‌تری در شناسایی، خنثی‌سازی و مقابله با این تهدیدات ایفا نمایند. هرچند ستادها و کمیته‌های ارزشمندی در این زمینه تشکیل گردیده و تلاش‌های شایسته‌ای آغاز شده است، لکن به نظر می‌رسد عملکرد این مجموعه‌ها در مواجهه با عمق و پیچیدگی این معضل، به دلیل برخی محدودیت‌ها از جمله:

۱) ضعف در مطالعات عمیق و تحلیل راهبردی: نیاز به پژوهش‌های میدانی دقیق، ریشه‌یابی علل نفوذ و انشقاق، و شناخت دقیق روش‌ها و ابزارهای دشمن.

۲) کمبود حضور مؤثر در عرصه‌ی عملیات میدانی: لزوم ارتباط مستقیم‌تر و سازمان‌یافته‌تر با بدنه‌ی جامعه در سطوح مختلف (به ویژه اقشار آسیب‌پذیرتر) برای درک دغدغه‌ها و مقابله با شایعات در کانون نشر آنها.

۳) ضعف در بهره‌گیری حداکثری و هوشمندانه از ظرفیت‌های رسانه‌ای: ضرورت تولید محتوای جذاب، اثرگذار و پرمخاطب در پلتفرم‌های مختلف (سنتی و دیجیتال) برای مقابله با هجمه‌های رسانه‌ای و تبیین حقایق.

۴) می‌تواند با بهینه‌سازی و تقویت رویکردها، به مراتب اثربخش‌تر از وضعیت کنونی عمل نماید.

۵) در همین راستا و به منظور ارتقای کیفی و عملیاتی اقدامات در این زمینه‌ی حیاتی، پیشنهادات ذیل با کمال ادب تقدیم می‌گردد:

۱. تأسیس «مرکز پژوهش‌های راهبردی تهدیدات اجتماعی و امنیت فرهنگی» در حوزه‌های علمیه:
 - مأموریت: رصد، شناسایی، تحلیل عمیق و ارائه‌ی راهکارهای علمی و عملیاتی برای مقابله با تهدیدات نرم علیه وحدت ملی و انسجام اسلامی (شامل نفوذ، شایعه‌سازی، تحریف تاریخ، ترویج اختلافات قومی و مذهبی).
 - ساختار: متشکل از پژوهشگران حوزه و دانشگاه، کارشناسان علوم اجتماعی و رسانه، روانشناسان اجتماعی و تحلیلگران امنیتی.
 - خروجی: ارائه‌ی گزارش‌های تحلیلی دوره‌ای، راهنمای عملی برای طلاب و مبلغان، برگزاری کارگاه‌های تخصصی.
۲. راه‌اندازی «نیروی واکنش سریع تبلیغی-تبیینی» (متشکل از طلاب نخبه و آموزش دیده):
 - مأموریت: حضور فعال، سازماندهی شده و سریع در کانون‌های بحران اجتماعی یا انتشار شایعات برای ارائه‌ی توضیحات مستدل، پاسخ به شبهات و روشنگری در همان لحظه و در بستر محلی.
 - آموزش: دوره‌های فشرده‌ی فن بیان، مناظره، روانشناسی ارتباطات جمعی، سواد رسانه‌ای و شناخت تکنیک‌های جنگ نرم.
 - پشتیبانی: دسترسی به بانک اطلاعاتی شبهات و پاسخ‌ها، پشتیبانی کارشناسی لحظه‌ای از مرکز پژوهش‌های راهبردی.
۳. تحول در فعالیت‌های رسانه‌ای حوزه‌ها:
 - تولید محتوای حرفه‌ای و پرمخاطب: سرمایه‌گذاری بر تولید مستند، پادکست، کلیپ‌های کوتاه و جذاب، اینفوگرافی و محتوای تعاملی برای پلتفرم‌های دیجیتال (تلگرام، اینستاگرام، روبیکا، یوتیوب).
 - ایجاد شبکه‌ای از «طلاب و مبلغان رسانه‌گرا»: شناسایی و پرورش طلاب علاقه‌مند و توانمند در حوزه‌ی رسانه و تجهیز آنان به مهارت‌ها و ابزارهای روز.
 - راه‌اندازی پلتفرم‌های پاسخگویی سریع به شبهات: ایجاد سامانه‌های آنلاین، کانال‌های اختصاصی و برنامه‌های زنده‌ی رسانه‌ای برای پاسخ فوری به شبهات و شایعات رایج.
۴. گسترش و عمق‌بخشی به برنامه‌های «آموزش عمومی و ارتقای سواد رسانه‌ای و اجتماعی:

- هدفمندسازی خطابه‌ها: تدوین محتوای منبرهای نماز جمعه و جلسات مذهبی با محوریت تقویت بصیرت، وحدت‌گرایی، شناخت توطئه‌های دشمن و روش‌های مقابله با شایعات.
- برگزاری دوره‌های آموزشی عمومی: در مساجد، حسینیه‌ها، پایگاه‌های مقاومت و دانشگاه‌ها با موضوع سواد رسانه‌ای، تفکر انتقادی و روش‌های تشخیص اخبار جعلی.
- تولید محتوای آموزشی ساده و قابل فهم: برای افشار مختلف جامعه.
- حضور در اصناف، افشار و زندانها و بازداشگاه‌ها جهت تبیین مسائل اجتماعی و ارتباط صمیمانه.

نتیجه‌گیری و درخواست:

اعتقاد راسخ داریم که حوزه‌های علمیه با تکیه بر سرمایه‌ی عظیم معنوی، اعتماد عمومی و نیروهای فکری و انقلابی خود، این توانایی را دارند که با تحول در رویکردهای پژوهشی، میدانی و رسانه‌ای، نقش بی‌بدیل و پیشگیرانه‌ی خود را در صیانت از وحدت ملی و انسجام اسلامی با قدرت بیشتری ایفا نمایند. پیشنهادات فوق‌الذکر به عنوان گام‌های اولیه‌ی عملیاتی ارائه گردید. استدعا دارد با عنایت به این مهم، دستور فرمایید این پیشنهادات در مراجع ذیربط مورد بررسی و در صورت تصویب، زمینه‌های اجرایی شدن آنها فراهم گردد.

با آرزوی توفیق روزافزون برای جنابعالی و تمامی مدافعان حریم اسلام و ایران عزیز.

با احترام و التماس دعا

گروه‌ها و تشکل‌های اجتماعی، سیاسی و تبلیغی